

el divà al pati | JOAN GIBERT

Com criar els fills avui en dia?

Cal criar els fills de manera que aconseguixin apreciar-se a si mateixos, fent-los sentir que tenen un lloc. Nosaltres no ho tenim fàcil, elles i ells tampoc

Com criar els fills? Uns quants anys endarrere, quan la gent compartia una cultura tradicional, aquesta hauria estat una pregunta absurda. Qualsevol dels nostres pares, avis o rebesavis sabien, sense necessitat d'experts, com s'havia de criar els fills. Com? Com sempre s'havia fet. La forma tradicional facilitava les coses, en la mesura que tancava la pregunta i tothom sabia que s'havia de criar els fills de la mateixa forma que els havien criat a ells. Aquesta és, si voleu, la vessant més conservadora de l'educació, aquella que reproduceix els esquemes preexistents tractant de reproduir i perpetuar els models educatius transmesos de generació en generació.

- Cal adonar-se que la igualtat de drets ha trastocat les relacions d'autoritat: l'autoritat ja no ve donada d'entrada, això vol dir que s'ha de guanyar

Aquest esquema tradicional, en què hem estat criats i educats tots els que tenim de quaranta i tants anys per amunt, se n'ha anat en orris. De la mateixa manera que la indústria ha substituït l'artesania, la modernitat ha escombrat de patac les restes del substrat tradicional. Aquest fet, que pot portar als més nostàlgics a somniar el retorn impossible al paradís perdut, ens ha de dur a mirar de trobar noves respostes a la pregunta: com criar els fills avui en dia? Des d'aquestes línies procuraré oferir alguns punts de reflexió per facilitar l'obertura de noves preguntes que orientin la recerca de respostes particulars.

D'alguna manera ja estic anticipant que les respostes generals, aquelles que eren més o menys iguals per a tots, han passat a la història. Avui tots estem convocats a trobar la pròpia resposta; el risc de no fer-ho el tenim davant del nas cada dia. Per orientar les preguntes prendré com a referència una entrevista realitza-

Harry ha ofert pautes imprescindibles per comportar-se i relacionar-se a la vida adulta.

da recentment a Eric Laurent, un dels psicoanalistes contemporanis més lúcids. D'entrada situa una sèrie de factors que han canviat i que ja no són, ni previsiblement seran mai més, com havien estat fins fa quatre dies. En els paràgrafs següents intentaré situar algunes de les variacions que cal tenir en compte per procedir a una correcta lectura de la nova realitat.

En primer lloc cal adonar-se que la igualtat de drets ha trastocat les relacions d'autoritat: l'autoritat ja no ve donada d'entrada, això vol dir que s'ha de guanyar. Les formes de família tradicional s'han trasbalsat amb la procreació assistida, amb la proliferació de quadres familiars singulars com la paternitat compartida per dues persones del mateix sexe i un llarg etcètera que dona peu

a una pluralitat de vincles entre pares i criatures que va més enllà de les fórmules de parentesc tradicionals, pluralitat a la qual ens hem d'acostumar, encara que sigui, només, pel fet que hi hem de conviure. Un nen concebut per fertilització assistida es pot trobar amb el company que li pregunta «On és el teu pare?», i ell respongui «Jo no tinc pare», una resposta derivada del discurs de la ciència que produeix situacions de desemparament noves i singulars. Si a tot això hi afegim el fet que tots els nens i nenes estan obligats a estar escolaritzats, ens trobem amb una proliferació de patologies: dèficit d'atenció, hiperactivitat, agressió física i violència desproporcionada que tenen difícil conducció. Abans les criatures tenien mares, avis i pares per ocupar-se d'elles, ara se n'ocupa la medica-

ció i la televisió. Els vàlids i els tranxílids competeixen amb els programes hipnòtics que aconseguen fer adormir petits i grans, ajornant *sine die* la resolució del problema de fons.

- De la mà de Tolkien ens ha caigut del cel *El senyor dels Anells*, una obra que ha permès una certa dialèctica entre el bé i el mal, les transformacions del cos, els misteris de la sexualitat i diferents versions de la paternitat.

Però la tele no és, ni de bon tros, l'oració comuna de la tradició. Quan l'únic ritual és la tele, menjant-hi davant, parlant-ne o quedant-se muts en la seva presència, alguna cosa falla. Els pares es troben en greus dificultats a l'hora d'articular prohibició i autorització, aleshores és la institució educativa la que ha d'assumir, en darrera instància, el paper de fer-ho possible.

Per fortuna alguns encara llegeixen i el recurs a la literatura segueix vigent, de la mà de Tolkien ens ha caigut del cel *El senyor dels Anells*, una obra que ha permès una certa dialèctica entre el bé i el mal, les transformacions del cos, els misteris de la sexualitat i diferents versions de la paternitat. Harry Potter ha facilitat identifications útils, ha posat de relleu aparenances i contradiccions, i ha ofert les pautes imprescindibles per a comportar-se i relacionar-se a la vida adulta i responsable de cada dia. Reprenem en aquest punt la pregunta inicial: com criar els fills avui en dia? Cal criar els fills de manera que aconseguixin apreciar-se a si mateixos, fent-los sentir que tenen un lloc. Nosaltres no ho tenim fàcil, elles i ells tampoc.

opinió | XAVIER VALLS SERRA

La revolta sense fi

No és això companys, no és això. Fer política no té res a veure amb el fet de neguitejar-se a diari, pel que tenim clar fins a la nit abans. Tampoc es tracta d'escriure sovint els líders, i de conspirar permanentment per substituir-los. I per descomptat, no és imprescindible posar-ho tot en crisi cada setmana, com si el sol sortís per primer cop i calgués començar de nou. Tot plegat és més senzill i eficient si discutim les hores que calgui un programa que tingui cap i peus, i un cop aprovat ens presentem a unes eleccions per defensar-lo, i si la cosa va prou bé busquem altra gent propera amb la qual sigui possible formar un bon govern per intental-ho portar a bon port. Per descomptat que un cop s'ha

arribat aquí, no s'hi val posar-ho tot en qüestió cada cop que es reuneixen els irreductibles militants en assemblea.

Superada l'adolescència tots anem aprenent que les reunions massives i esvalotades no són el millor mètode per prendre les decisions més assenyades. Més aviat sembla que l'emotivitat col·lectiva en els moments complicats és el territori abonat perquè els més radicals de la penya imposin els seus criteris i portin l'aigua al seu molí. Res més lluny del que ens cal. Per avançar són necessaris els projectes a mitjà i llarg termini i els governs estables. És el que convé al país i el que vol la gent, encara que alguns partits tinguin un envejable sentit de l'espectacle, que en cap cas pot ser útil ni volem compartir.

opinió | SALVADOR GARCIA-ARBÒS

El bosc

Els gran especialistes a enraonar i no entonar *denuncien* l'estat, segons ells, lamentable, en què es troben els boscos. Els primers de ferlos cas són alguns polítics dels que no hi toquen, però que han estat prou trepes per obtenir un títol honorable. Parlen dels boscos embardissats ara, perquè ara toca. Perquè senten que fa calor, que plou i ha plogut.

Que el llistó i l'herbam creixerà molt i s'assecarà i, així, quan encara no veuen una guspira, fan una xarada que socarrima tot el que ens envolta. D'altres vegades, aquells grans especialistes a enraonar i no entonar *elogien* el creixement, segons el seu parer, compensa el creixement de les urbanitzacions. He sentit polítics importants -algun de mí-

tic- presumir del creixement de la superfície de boscos. I aquest és el problema. No un, molts problemes.

Primer, perquè és un bosc de baixa qualitat. Segons, aquest bosc ordinari beu molta aigua i, en conseqüència, impedeix que la pluja alimenti torrents i rierols, que per això baixen secs. I tercer, perquè aquest bosc ordinari creix en antics sòls agrícoles, avui abandonats, perquè els pagesos no ens trobaven rendibles.

En lloc de deixar-hi aquesta biomassa a la qual algun dia un llamp, la guspira d'una línia elèctrica o un pertorbat mental calarà foc, convindria recuperar aquest sòl agrari en conreus subvencionats per fer-ne biocombustibles, sigui colza, soia o gira-sol.